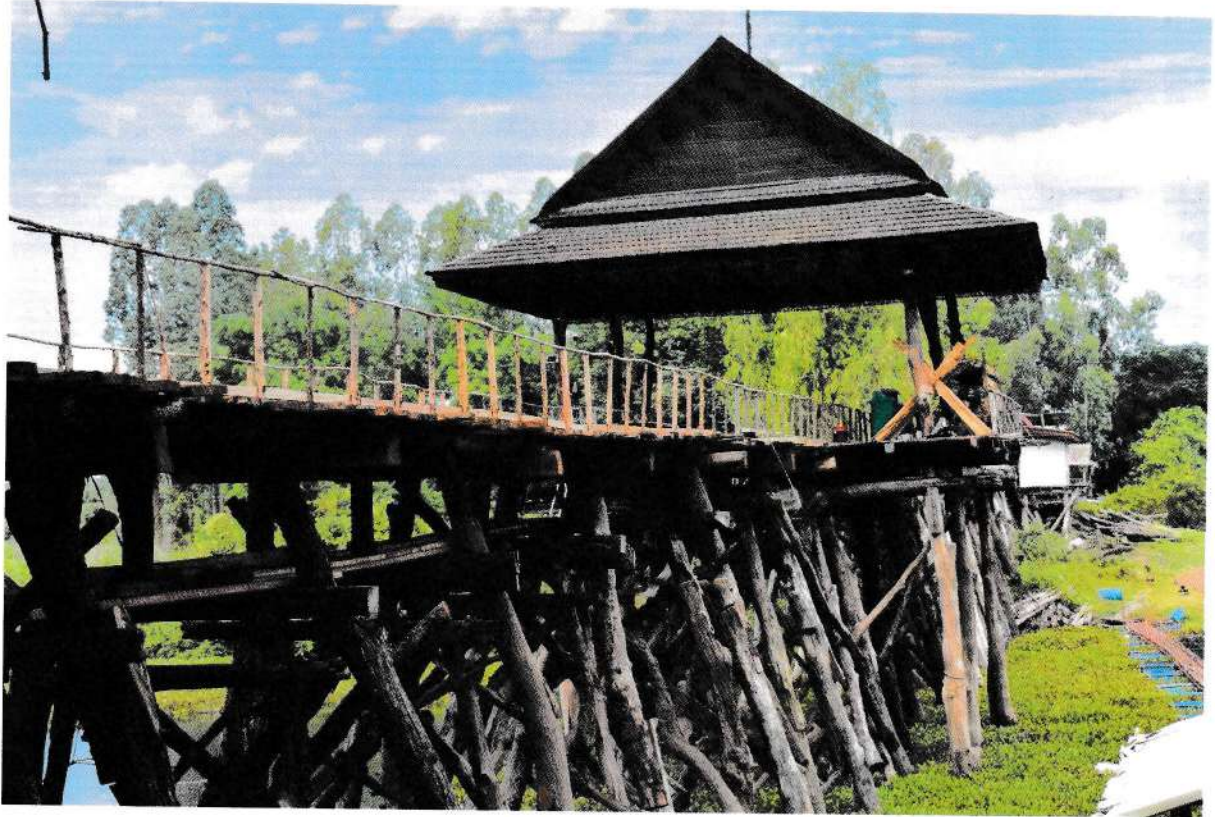

รายงาน

โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙

วัดป่าอาศิราวาส เกาะเกี้ง ต.เกี้ง อ.เมือง จ.มหาสารคาม

จัดทำโดย

งานกาารเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด

รับฟังการบรรยายธรรมโดย พระกมล วัดป่าอาศิราวาส บรรยายหัวข้อคุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ สรุปได้ดังนี้

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมปฏิบัติในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับปฏิบัติการ และผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง โดยการ คุณธรรมจริยธรรมสำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมปฏิบัติในการบริหารงานทุกระดับ ปกครองและบริหารที่ดี

การปกครองและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมปฏิบัติ นั้น ผู้บริหารงานต้องมี “ประมุขศิลป์” คือคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี อันเป็นคุณสมบัติที่ดี ที่สำคัญ ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับ ให้สามารถปกครองและบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญ รุ่งเรือง และสันติสุข อย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษา หาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่ม นิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี มาแต่ปางก่อน คือ แต่อดีตกาล จนหล่อหลอมบุคลิกภาพและ สภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ใน จิตสันดานยิ่งขึ้นต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ นั้น ประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน

หลักการครองตน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้มึบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้มึสุขภาพกาย และ สุขภาพจิตที่ดี
๒. มึสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้มึอธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี มึศีลธรรม

๒. หลักการครองงาน

หลักการครองงาน ประกอบด้วยหลักธรรม ได้แก่

๑. ฉันทะ ความรักงาน คือ จะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่
๒. วิริยะ ความเพียร คือ จะต้องเป็นผู้มึความขยันหมั่นเพียร
๓. จิตตะ ความเป็นผู้มึใจจดจ่ออยู่กับการงาน ผู้ที่จะทำงานได้สำเร็จด้วยดี
๔. วิมังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของ ตนเอง และของผู้มึน้อยหรือของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

๓. หลักการครองคน

หลักการครองคน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ ใต้บังคับบัญชา
๒. เป็นผู้มึมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม และ สังคหวัตถุ

๔. หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย

๑. หลักนิติธรรม
๒. หลักคุณธรรม
๓. หลักความโปร่งใส
๔. หลักการมีส่วนร่วม
๕. หลักความรับผิดชอบ
๖. หลักความคุ้มค่า

สรุป วิธีการหรือมาตรการต่างๆ ในการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมในองค์กรนับได้ว่าเป็นความตั้งใจของผู้รับผิดชอบที่จะพยายามขับเคลื่อนองค์กรไปสู่องค์กรแห่งคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของหัวหน้าหน่วยงาน แต่ละหน่วย เป็นสำคัญ มิใช่ว่ามีแต่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ไว้แล้วแต่ไม่มีการเคลื่อนไหวในการปฏิบัติให้บังเกิดผล แต่ประการใดก็หาประโยชน์มิได้อย่างไรก็ตามหากยังปรากฏว่ายังมีปัญหาการร้องเรียนการปฏิบัติ หน้าที่มีขอบ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ว่ามีแนวโน้มลดลงหรือเพิ่มขึ้น ย่อมจะสะท้อนให้หน่วยงานที่ได้รับการร้องเรียน ได้กลับมาทบทวนมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วว่าจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ต่อ) พอสรุปได้ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยาม มินทราราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” โดยคำว่า “ครองแผ่นดินโดยธรรม” หมายถึง “ครองแผ่นดินโดย ทศพิธราชธรรม” ซึ่ง “ทศพิธราชธรรม” มี ๑๐ ประการคือ

๑. ทาน หมายถึง การให้ การแบ่งปัน การเอื้อเฟื้อ ทั้งทางกายและใจ ตลอดจนถึงการบำเพ็ญ สาธารณประโยชน์ เสียสละ สงเคราะห์ อนุเคราะห์ประชาชนราษฎรทั่วไป

๒. ศีล หมายถึง ความประพฤติดีงาม เป็นสุจริตธรรม มีความสงบเรียบร้อย สำรวมกายวาจาใจ จนเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนราษฎร

๓. การบริจาคนหรือบริจาค หมายถึง การเสียสละความสุข ความสำราญส่วนตัว เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ราษฎร หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๔. อาชวะ หมายถึง ความซื่อตรง ความมุ่งมั่นตั้งใจจริง

๕. มัทวะ หมายถึง ความอ่อนโยน ความสุภาพ และความมีอัธยาศัยนุ่มนวล ไม่ถือตัว ตลอดจนหมายถึง ความสง่างาม และท่วงทีอันเป็นที่รักและยำเกรง

๖. ตบะ หมายถึง ความเพียร การข่มใจ และความทรงเดชอันเป็นที่มาของพระบรมเดชาานุภาพ

๗. อักโกระ หมายถึง ความไม่โกรธ ไม่ลุแก่อำนาจ หรือว่า มีความเมตตาเป็นธรรมประจำใจอยู่เสมอ

๘. อวิหิงสา หมายถึง ความไม่เบียดเบียนกดขี่ ไม่หลงระเห็จในอำนาจขาดความกรุณา

๙. ขันติ หมายถึง ความอดทน อดกลั้น ทนต่อการทำงานที่ตรากตรำไม่ห่อถอย ไม่ยอมหมัดกำลังใจ และไม่ละทิ้งการทำงานที่เป็นการบำเพ็ญโดยชอบทำ

๑๐. อวิโรธนะ หมายถึง ความเที่ยงธรรม หมายถึงไม่ประพฤติผิด ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ใน ความดีงาม ไม่หวั่นไหวในเรื่องดีเรื่องร้าย

เมื่อเป็นข้าราชการ เป็นข้าของแผ่นดิน เป็นตัวแทนของพระเจ้าแผ่นดินที่จะช่วยดูแลประชาชน ข้าราชการที่ดีควรเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ประกอบด้วย

๑. มีความรู้ คือ มีความรู้ทั้งเชิงลึก และเชิงกว้าง ที่เป็นประโยชน์ต่องานของตน
๒. มีคุณธรรม คือมีคุณธรรม จริยธรรมภายในจิตใจ และมีความประพฤติที่ดีงาม
๓. มีสัมพันธภาพ คือ มีความเป็นมิตร ไว้เนื้อเชื่อใจ รักใคร่สามัคคีกันในหมู่ข้าราชการ
๔. มีจิตสาธารณะ คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

การมีศีลธรรมอันดีย่อมพาชีวิตให้สูง

ศีลสง ทำให้สูง - นำไปสู่สุคติ สวรรค์

ศีลปรุง ทำให้สวย - แต่งให้มีกิริยามารยาทเรียบร้อย สวยงาม อ่อนโยน

ศีลนำ ทำให้รวย - ทำให้มีทรัพย์ เพิ่มพูนความมั่งมี รักษาทรัพย์ไว้ได้

ศีลช่วย ทำให้รอด - ช่วยให้อุดพ้นจากหายนะ จากชีวิตและทรัพย์สิน ช่วยให้อุดพ้นจากตกนรก

และติดตะราง

การทำกรรม มี ๖ กรรม

ทำแล้วเศร้าหมอง เรียกว่า บาปกรรม

ทำแล้วผ่องใส เรียกว่า บุญกรรม

ทำแล้วผูกพัน-ติดตาม เรียกว่า เเวรกรรม

ทำแล้วโง่ เรียกว่า อกุศลกรรม

ทำแล้วฉลาด เรียกว่า กุศลกรรม

ทำอย่างไรจึงเรียกว่าดี

๑. ทำดีให้ถูกดี

๒. ทำดีให้ถูกเวลา

๓. ทำดีให้ถูกคน

๔. ทำดีแล้วติดตามดี

๕. ทำดีแล้วรักษาดีไว้

คนดีจึงต้องรู้จักทั้งดีและไม่ดี

คนดีต้องรู้จักละที่ไม่ดีและทำแต่ดี

คนดีต้องรู้จักทำดี ละที่ไม่ดีและเพิ่มทำดี

สรุป การเป็นข้าราชการที่ดีขอให้ยึดมั่นการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง เดินตามรอยเบื้องพระยุคล

บาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามมินท
ราชิราชบรมนาถบพิตร "ทศพิธราชธรรม" ก็จะเป็นข้าราชการที่ดี

สิ่งที่ได้จากโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม ฯ และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติงาน

น้อมนำ“ทศพิธราชธรรม” ในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรรามาธิบดีจักรีนฤเบดินทร สยามมินทราธิราชบรมนาถบพิตร ยึดเป็น แนวทางปฏิบัติงาน

๑.ทาน หมายถึง การให้ การแบ่งปัน การเอื้อเฟื้อ ทั้งทางกายและใจ ตลอดจนถึงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เสียสละ สงเคราะห์ อนุเคราะห์ ประชากรายทั่วไ

๒.ศีล หมายถึง ความประพฤติดีงาม เป็นสุจริตธรรม มีความสงบเรียบร้อย สำรวมกาย วาจาใจ จนเป็นที่เคารพนับถือของประชากรราษฎร์

๓.การบริจาคหรือบริจาค หมายถึง การเสียสละความสุข ความสำราญ ส่วนตัว เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ราษฎร์ หรือเพื่อความสงบ เรียบร้อยของบ้านเมือง

๔.อาชวะ หมายถึง ความซื่อตรง ความมุ่งมั่นตั้งใจจริง

๕.มัทวะ หมายถึง ความอ่อนโยน ความสุภาพ และความมีอัธยาศัยนุ่มนวล ไม่ถือตัว ตลอดจนหมายถึง ความสง่างาม และท่วงทีอันเป็นที่รัก และยำเกรง

๖.ตบะ หมายถึง ความเพียร การข่มใจ และความทรงเดชอันเป็นที่มาของพระ บรมเดชาานุภาพ

๗.อภิกโรธ หมายถึง ความไม่โกรธ ไม่ลุแก่อำนาจ หรือว่า มีความเมตตาเป็น ธรรมประจำใจอยู่เสมอ

๘.อวิหิงสา หมายถึง ความไม่เบียดเบียนกดขี่ ไม่หลงระเห็จในอำนาจขาดความ กรุณา

๙.ขันติ หมายถึง ความอดทน อดกลั้น ทนต่อการทำงานที่ตรากตรำไม่ทอดทิ้งไม่ยอม หมดกำลังใจและไม่ละทิ้งการทำงานที่เป็นการบำเพ็ญโดยชอบ ธรรม

๑๐. อวิโรธนะ หมายถึง ความเที่ยงธรรม หมายถึงไม่ประพฤติดิฉิด ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในความดีงาม ไม่หวั่นไหวในเรื่องดีเรื่องร้าย

๒. การปฏิบัติงานที่ดี ควรควบคู่ไปกับการมีศีลได้แก่ หิริโอตตัปปะ ความละอายบาป ความ เกรงกลัวบาป

๓. นำคำสอน คติธรรม คืออิทธิบาท ๔ หมายถึง หลักธรรม ๔ ประการมาใช้ในการ ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิต

๑. ฉันทะ คือ ความรักงาน-พอใจกับงานที่ทำอยู่

๒. วิริยะ คือ ขยันหมั่นเพียรกับงาน

๓. จิตตะ คือ ความเอาใจใส่รับผิดชอบงาน

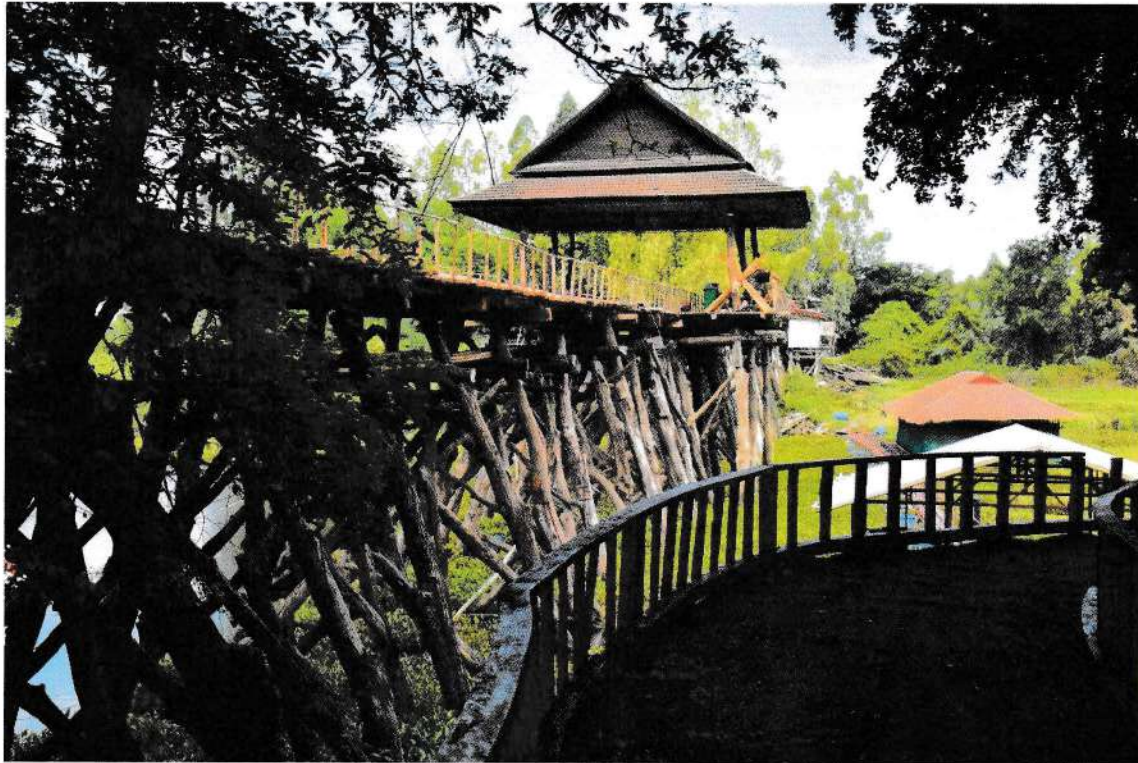
๔. วิมังสา คือ ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเอง และของผู้น้อยหรือของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

๔. มีการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน

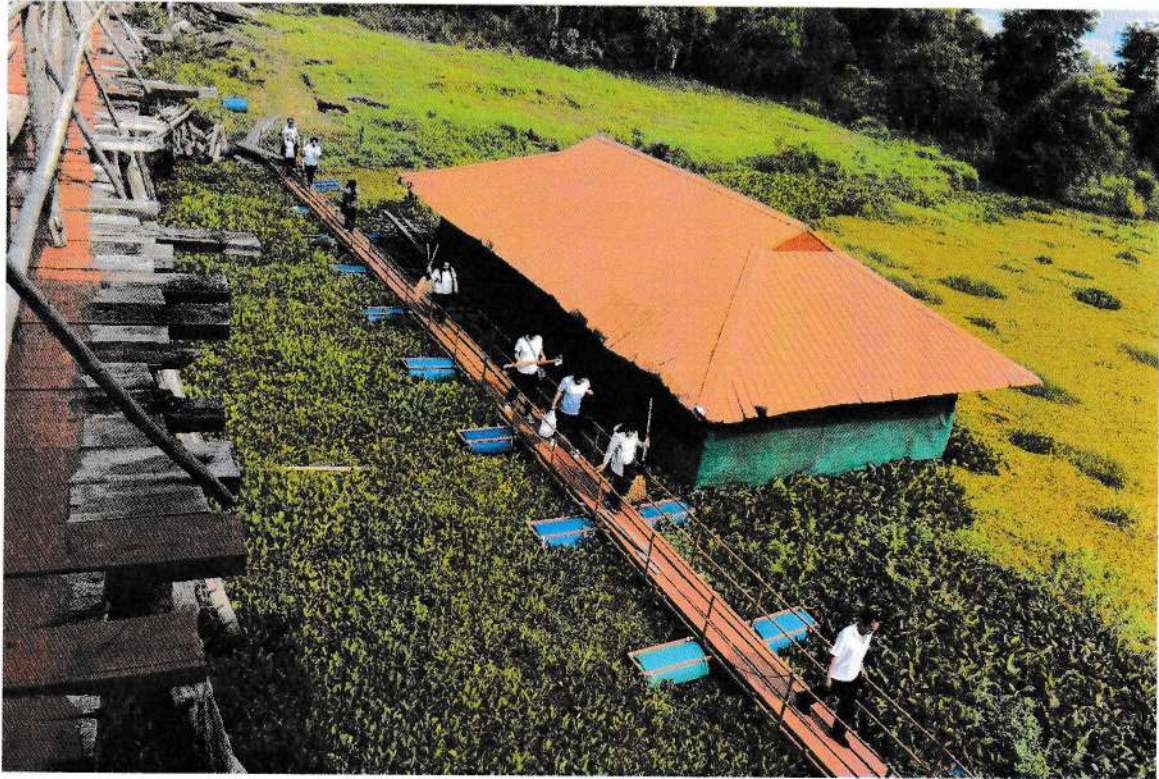
๕. ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

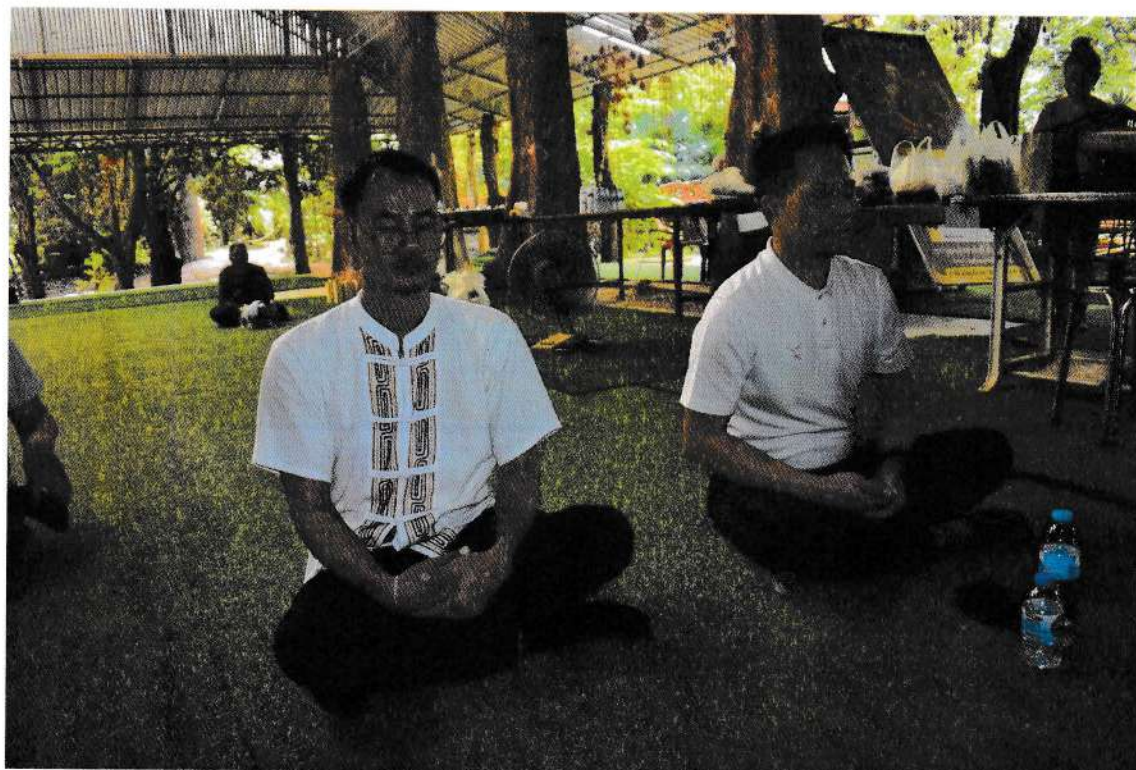
ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

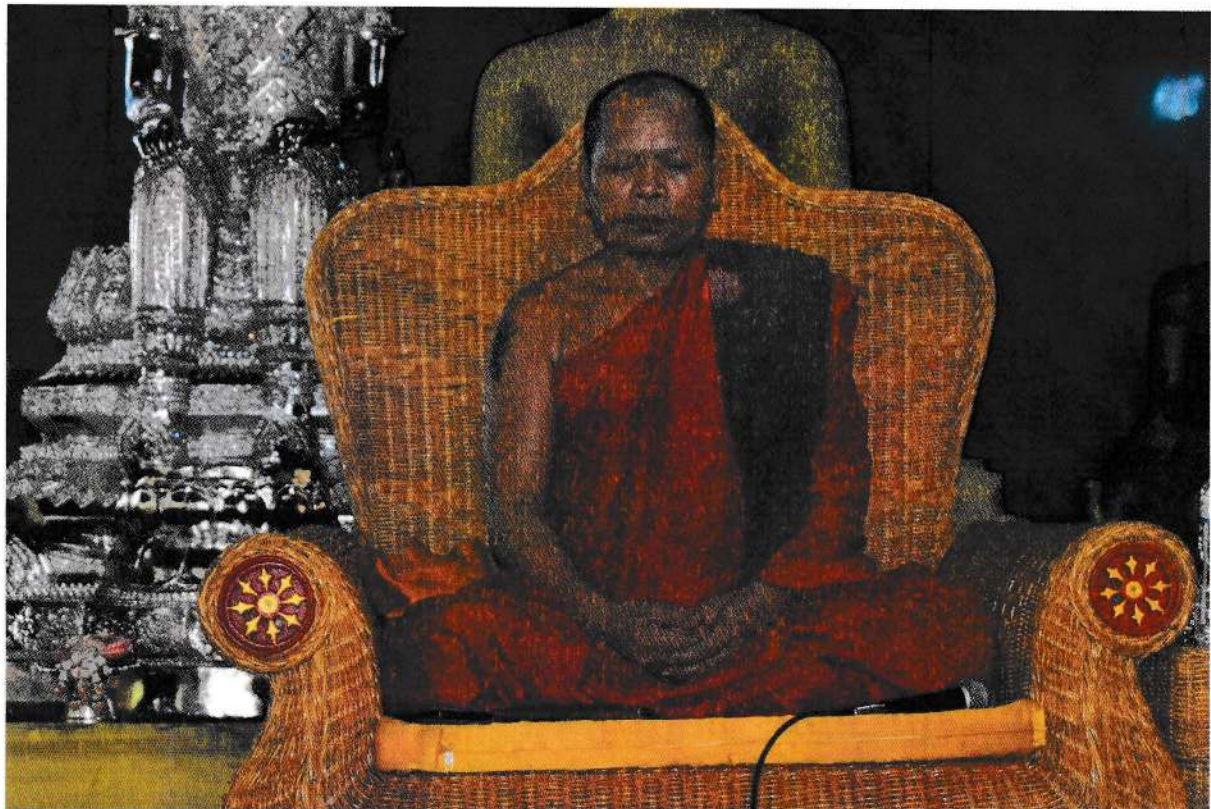
ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพกิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

